

818
ega
je
ajih
šiče
ter
in

„Stajerc“ izhaja vsaki
petek, datiran z dnevom
naslednje nedelje.

Naročnina velja za Av-
stro-Ogrsko: za celo
leto 3 krone, za pol in
četrt leta razmerno;
za Nemčijo stane za
celo leto 5 kron, za
Ameriko pa 6 kron;
za drugo inozemstvo se
računi naročnino z ozi-
rom na visokost pošt-
nine. Naročnino je pla-
čati naprej. Posamezne
številke se prodajajo po
6 vin.

Uredništvo in upravn-
ništvo se nahajata v
Ptuju, gledališko po-
slopje šte. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubil!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastonj, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torej zvečer.

Za ostanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (inzeratov) je
za celo stran K 64, za
1/2 strani K 32, za 1/4
strani K 16, za 1/8
strani K 8, za 1/16
strani K 4, za 1/32
strani K 2, za 1/64
strani K 1. — Pri več-
kratnem oznanilu se
cena primerno zniža.

Stev. 3.

V Ptuj v nedeljo dne 19. januarja 1908.

IX. letnik.

Somišljeniki!

Naš urednik je predpretekli petek težko obolel. Zato se je morala v zadnjem hru vrata naših shodov malo spremeniti. Zdaj se je obrnilo uredniku Linhartu zopet na boljše. Tako je mogoče, da se bodejo shodi zopet redno vršili.

V nedeljo 19. prosinca 1908 ob 3. uri popoldne v gostilni g. Marinič v sv. Urbanu pri Ptuj

javni kmetski shod.

Na tem shodu se bode razpravljalo o zelo važnih, slehernega kmeta se tikajočih stvareh. Kmetje in kmetice! Pridite vsi, da čujete napredno besedo! Pridite vsi, da povemo zatiralcem, izsesalcem in hinavcem svoje mnenje. Kmet za kmeta! Vsi ste vabljeni, ki ste dostojni, trezni ljudje!

V nedeljo, 26. prosinca 1908 ob 3. uri popoldne v gostilni g. Golloba v Vurmburgu

javni kmetski shod.

Na obeh shodih govorita posestnik Andrej Drofenig iz Počplata in urednik Karl Linhart o kmetijskih ter agrarno-političnih vprašanjih.

Kmetsko ljudstvo! Udeležiti se teh važnih zborov v polnem številu. Nikdo ne more ljudstvu pomagati, — le ljudstvo samo si zamore pomagati! Tudi nasprotniki naj pridejo, ako ne bodo razgrajali. Na naših shodih ima vsakdo prosto besedo, ako je le pametni, trezni človek.

Pridite vsi!

Kadar gorè potujejo...

Povest od sovraštva in ljubezni.

Spisal Karl Bienenstein.

(9. nadaljevanje.)

VI.

Od zdaj naprej je delal kmet Joža nato, da dobi Zagorjana popolnoma v svoje roke. Joža je hotel postati pridni človek in da bi to zamogel, se ni bal niti pred nepoštenimi sredstvi. Delal je na to, da postane Zagorjan popolnoma osamljen. To je šlo lahko. Zagorjan je smatral vsakega, ki je občeval s Požurnikom, za svojega sovražnika. To slaboto je poznal Joža in jo je izbral. Vedno je vedel povedati, kako je to ali ono slišal, kaj je ta ali oni s Požurnikom govoril. Tako je smatral Zagorjan končno vsakega kmeta v Rdečegozdu za svojega strupenega sovražnika. Vsled tega pa je tudi pri najmanjši priliki v krčmi strastno zožilo sosedo psoval. Tako so se mu sosedji omikali. Tožiti ga niso hoteli, ali kaznovali so ga s tihim zaničevanjem. Zagorjan je čutil to zaničevanje, ali s tem je postalo njegovo sovraštvo še večje in kadar je za hip izpoznal svojo napako, prišel je piti. Postal je pijanec kakor Joža in psal z vsakim dnevom hujši.

Končno se je namenil župnik, da govori resno z Zagorjanom. Pustil mu je po Roziki povedati, da naj pride prihodnjo nedeljo k njemu v župnišče. In Zagorjan je prišel.

Župnik ga je povabil, da naj se vsede in pričel:

Mi se ne bojimo!

Pričeli smo poleg izdajanja našega tako priljubljenega lista tudi shode prirejati. Zakaj? Veliko je število čitateljev „Stajerca“, ali vendar se dobi še mnogo ljudi, ki si ne vzamejo časa za čitanje lista, ali pa, ki dobijo le pomenovalne liste v roke, ali pa, ki sploh ne znajo čitati. Sicer pa je govorjena beseda dostikrat boljša od pisane. Z istim namenom, kakor smo pričeli izdajati svojega „Stajerca“, pričeli smo tudi prirejati naše znamenite shode: da bi ljudstvo podučili, da bi ljudstvu pot za zboljšanje gospodarskega in duševnega položaja pokazali.

Nasprotniki so gledali! V njih listih se je vedno čitalo, da nima „Stajerc“ nobene veljave, nobene moči, da le hira, da živi le s podporami, da ga ljudstvo ne mara, — in zdaj se je na naših shodih naenkrat dokazalo, da smo mi naprednjaki javna moč, da gremo naprej, da stojijo najpomembnejše občine za nami, da se nas ne sme prezirati. Naši shodi so natičeno polni, tisočeri kmeti prisegajo na zeleno našo zastavo, — vsi, ki imajo srce na pravem mestu in ki se ne pustijo nahujskati ne na to ne na ono stran, stojijo za nami! In zdaj odpirajo prvaški nasprotniki usta ter pravijo, da je čudno, kako se razvija napredna misel.

Čudno? Ni čudno, prijatelji! Naprednjaki pokažemo lahko na gospodarsko delo! Kdo je pospeševal, uresničil, izboljšal potrebno kmetijsko družbo? Naprednjaki! In ta kmetijska družba stori vendar v enem tednu več nego vsi prvaški rogovičiji, ta kmetijska družba je na gospodarskem polju pričela s potrebnim delom, ki seveda ne obtoji iz praznega hujskanja! — In naprej: kdo je delal v najboljše stojiščih okrajnih zastopih? Poglejte ptujski okrajni zastop, pogledjte zgornjoradgonski zastop, pogledjte slovenjebistiški in mariborski

zastop! Izračunajte, koliko dela so storili naprednjaki zastonj, brez vsake odškodnine, v prid ljudstvu!

Na vso to gospodarsko delo kažemo s ponosom. Prvaki pa si ne upajo napraviti tega računa. Pokazati bi zamogli edino Kozemovo tatvino, neizdelane ceste, Brendičeve račune itd. . .

In čeprav je ljudstvo dolgo spalo, — zdaj se budi, počasi ali zanesljivo se budi! In v vsakim dnevom jasneje izprevida ljudstvo svoje dosedanje nasprotnike, volkove v ovčji obleki ter se obrača od njih. . .

Zato so naši shodi tako imenitno obiskani in zato so ljudje z našimi shodi tako zadovoljni.

Mi se ne bojimo. . . Treba je to povedati! Kajti najprej so naši črni nasprotniki te shode +++ hudobnih „Stajercijanov“ prezirali. Mislili so si: bodimo tihi, drugače pride prihodnjč še več ljudi na te shode. Zdaj pa pričejajo psovati. Pravijo, ta so to „brezverski“ shodi, da so „nevarni“ in bogre kaj. In zdaj celo obljubujejo, da bodo prišli naše shode motiti ter razbijati.

Pa — mi se ne bojimo! Pijanih klerikalnih bedakov se ne bojimo, trezni klerikalci pa naj le pridejo, da čujejo naše besede!

Brez bojazni in s čisto vestjo stopamo med ljudstvo, — zmaga pa mora biti naša!

Politični pregled.

Državna zbornica stopila bode baje 17. marca zopet skupaj in bode potem sbovala do 11. aprila. Ta dan gredo trudni poslanci zopet na velikonočne počitnice, od katerih pridejo 17. aprila zopet k zasedanju, ki bode trajalo do konca junija. Potem pridejo deželni zbori do zasedanja.

Deželnozbornske valitve za razne dežele so razpisane, i. s.: za Kranjsko dnè 21., 26., 28.

šten, nego ves Rdečegozd z župnikom vredi. In predno je našel župnik besedice odgovora, zaropotala so vrata in Zagorjana ni bilo več v sobi. Dolgo je gledal župnik pred-se. Potem je zamrmal: „Izgubljena duša!“ in pokleknil pred Božjo podobo.

Joža je Zagorjana še hujskal in ta je bil zdaj trdnega prepričanja, da spada i župnik med njegove sovražnike. Joža je predlagal: „Ti pa ne pusti Roziko več v cerkvi peti.“ In Zagorjan je zapovedal Roziki, da ne sme nikdar več na cerkveni kor stopiti. Dekle se ni upala oporekati. Šla je pred hišo ter jókala grenke solze. Nakrat je začula glas: „St, pst!“ Prestrašeno se je ozrla in opazila za gospodarskim poslopjem v mraku postavbo, ki ji je z obema rokama migala. Roziki je pričelo srce biti. Ali je to Toni? Ne, postava je bila premajhna. Stopila je bližje in izpoznala Požurnikovega kozjega pastirja. Tih je zašepetala: „Kaj je?“ — „Hvala Bogu, je odgovoril deček, tri četrte ure že čakam. Toni bode v nedeljo ob 6. uri v Samskem grabnu. Pridi gotovo tja. Tako, zdaj grem pa hitro, drugače Toni na planini še znori.“ Z Bogom! In zdaj so se Rozikine oči zopet zasvetile, ali to ni bila več bolest, temveč sreča. Zagorjan se je čudil, kako mirno je sprejela hčerka njegovo prepoved petja. Še bolj pa se je začudil, ko je v soboto rekla: „Oče, jutri bi šla rada k jutrajni maši, ki jo imajo kaplan. Ker ne smem več peti, je to pametnejše; ljudje me ne bodo tako gledali, kakor pri veliki maši.“ Zagorjan je bil s tem zadovoljen.

Ravno so se pričeli vrhovi Samskegore v mladem jutru svetiti, ko je že Rozika v hlev korakala, da bi nakrmila živino, predno gre v cerkev. Pol ure pozneje

„Ljubi Zagorjan! Govoriti moram s tabo resno besedo in upam, da imaš toliko zaupanja do mene, da mi bodeš verjel.“ Župnik je pogledal Zagorjana resno ali mlo. Le-ta pa je zrl na svoj klobuk in ni dal odgovora. Župnik je nadaljeval: „Glej, Zagorjan, tako kakor ti zdaj delaš, ne more iti naprej. To preobilo pijančevanje in psovanje čez sosedo, celo čez take, ki ti niso ničesar storili, to ne pripada poštemu človeku. K vsemu temu te je privedel čedni Joža. Od tega, Zagorjan, se moraš odtrgati. Bodeš videl, kadar nimaš tega več okoli sebe, misliš bodeš čisto drugače in spoznal tvoje napake. In ako rečeš potem sosedom par dobrih besed, ti bode iz srca odpustili.“ Kričavo se je Zagorjan na te besede nasmajal: „Sosedji mi bodo odpustili? O to me veseli, moram pač od enega do drugega teči in prositi, da naj ne bodo taki lumpi, ki se družijo s Požurnikom, da bi me uničili. Ali tega vsi ne bodo napravili, jaz ne potrebujem nikogar in ko bi umiral ter bi me kdo mogel rešiti, raje krepkam kakor pes, predno vzamem od enega pomoči. To jim lahko poveste, gospod župnik, in ako drugega ne veste, potem grem.“ — Župnik je postal bled; potem pa je rekel: „Zagorjan, jaz sem mislil dobro s teboj. Ako si pa tako trd, potem sva midva tudi gotova. Ti si nosil doslej pri veliki maši luč. To je častno mesto, ki pa ni za ljudi, ki imajo tako grešno sovraštvo v srcu. Zadrjčel je vprašam: Ali se hočeš spoprijazniti s sosedji? Jaz bi ti ne napravil rad pred vso faro sramote, da ti vzamem to službo. Ali hočeš?“ — Ali Zagorjan je zatulil: „Torej za to se gre? Meni je prav. Naj nosi luč kdor hoče. Jaz se pozvižgam na vso vašo cerkev. Raje držim s hudičem, kdo vè, je-li ni bolj po-

V negeljo, 19. prosinca ob 3. uri vsi na shod v gostilni g. Marinič v sv. Urbanu!